

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ändras. I lagen föreslås vissa ändringar som föranleds av lagen om ändring av lagen om aktiebolag och den gällande lagen om försäkringsbolag.

Lagen skall ändras så att dess terminologi blir enhetlig med terminologin i lagen om aktiebolag. På motsvarande sätt som i lagen om aktiebolag föreslås ett krav på att de som skall väljas till medlemmar av förvaltningsrådet eller styrelsen och deras suppleanter samt verkställande direktören och hans suppleant skriftligen ger sitt samtycke till uppdraget innan de utses. Enligt förslaget kan förvaltningsrådet anställa verkställande direktören och bolagets högsta ledning samt besluta om deras löneförmåner. Definitionen av de personer som räknas till ett arbetspensionsförsäkringsbolags närmaste

krets föreslås bli ändrad för att motsvara lagen om aktiebolag. Enligt förslaget kan ett arbetspensionsförsäkringsbolag ställa säkerhet också för sina egna förpliktelser enligt vad vederbörande ministerium närmare bestämmer. Vidare föreslås att lagen intas bestämmelser som kompletterar lagen om försäkringsbolag i fråga om skadeståndsskyldigheten när skada har förorsakats genom överträdelse av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag eller grunderna för lagstadgad pensionsförsäkring.

Propositionen har samband med regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringsbolag och vissa lagar som har samband med den.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag, dvs. den 1 september 1997.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Syftet med propositionen är att de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag (734/1978) skall beaktas i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997). Ändringarna i lagen om aktiebolag bygger på genomförandet av Europeiska gemenskapernas bolagsrättsliga direktiv och på vissa nationella ändringsbehov.

I 9 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag finns bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse. Enligt förslaget skall i 1 mom. skrivas in motsvarande bestämmelser som i 8 kap. 11 a § lagen om aktiebolag i fråga om förvaltningsrådets möjlighet att anställa verkställande direktören och bolagets högsta ledning, besluta om deras löneförmåner samt sammankalla bolagsstämma i de fall som anges i 8 kap. 8 § i den gällande lagen om försäkringsbolag (1062/1979).

Orden "ställföreträdare för verkställande direktören (vice verkställande direktör)" i den tredje meningen i 11 § 1 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag föreslås bli ersatta med termen "suppleant för verkställande direktören", i överensstämmelse med lagen om aktiebolag.

Med i 17 § 3 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag nämnda lån som försäkringsbolaget har upptagit och som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser avses kapitallån, om vilka bestäms i 5 kap. lagen om aktiebolag. Därför föreslås orden "sådana lån som försäkringsbolaget har upptagit och som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser" bli ersatta med uttrycket "försäkringsbolagets kapitallån som avses i 5 kap. lagen om aktiebolag".

Ètt nytt begrepp, överkursfonden, föreslås bli fogat till 22 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Om överkursfonden finns bestämmelser i 12 kap. 3 a § lagen om aktiebolag. Medlen i överkursfonden inflyter bl.a. i form av belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver det nominella beloppet och försäljningsvinster som erhållits genom försäljning av egna aktier och aktier i moderbolaget. Överkursfonden kan nedsättas endast under samma förutsättningar som gäller för nedsättning av reservfonden i de fall som avses i 12 kap. 3 §

2 mom. lagen om aktiebolag.

I 25 § 1 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag föreslås en ändring som motsvarar bestämmelsen om ett bolags närmaste krets i 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om aktiebolag. I jämförelse med gällande lag begränsas kretsen av släktingar på så sätt att den inbegriper endast släktingar i rätt upp- eller nedstigande led till den aktuella personen och till den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med denna person samt de som är makar till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med sådana släktingar. Eftersom ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt gällande lag endast kan ställa säkerhet för ett sådant bolags förpliktelser som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets egen koncern, föreslås att till paragrafen fogas en bestämmelse som gör det möjligt att ställa säkerhet också för arbetspensionsförsäkringsbolagets egna förpliktelser. Det kan t.ex. gälla ställande av säkerhet när arbetspensionsförsäkringsbolaget tar upp lån i de fall som anges i lagen eller i social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter. Då kan arbetspensionsförsäkringsbolaget, under de förutsättningar som social- och hälsovårdsministeriet närmare anger, ställa pant eller någon annan säkerhet för sina förpliktelser. Bestämmelsen är motiverad också av den anledningen att avsikten inte heller ursprungligen var att helt och hållet förbjuda ett arbetspensionsförsäkringsbolag att ställa säkerhet. Samtidigt fås bestämmelserna att sammanfalla med bestämmelserna om liv- och skadeförsäkringsbolag.

Med stöd av den gällande lagen om försäkringsbolag fastställer social- och hälsovårdsministeriet inte längre grunderna för liv- och skadeförsäkring. Till denna del har också skadeståndspåföljderna i lagen om försäkringsbolag mist sin betydelse. Med stöd av lagen om pension för arbetstagare (395/1961) fastställs dock alltjämt grunderna för lagstadgad pensionsförsäkring. Därför föreslås att det i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag skrivs in en ny 33 a § om skadeståndsskyldighet när skada har förorsakats genom överträdelse av försäkringsgrunderna. Eftersom lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag också har saknat bestämmelser som motsvarar lagen om försäkringsbolag när det gäller skadeståndsskyldighet i det

fall att skada har förorsakats genom överträdelse av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, föreslås att bestämmelser också om detta tas med i paragrafen.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen antas inte ha några betydande ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

En proposition med förslag till lag om

ändring av lagen om försäkringsbolag och vissa lagar som har samband med den (RP 18/1997 rd) är under behandling i riksdagen. I nämnda proposition föreslås ändringar i flera sådana bestämmelser i lagen om försäkringsbolag som med stöd av den gällande lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag också tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. Ändringarna bör beaktas enligt utkastet i bilaga när denna proposition behandlas.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som de ändringar som gjorts i lagen om aktiebolag, dvs. den 1 september 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 9 § 1 och 3 mom., 11 §, 12 § 4 mom., 17 § 3 mom., 22 § 1 mom. och 25 § 1 mom. samt *fogas* till lagen en ny 33 a § som följer:

9 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha ett förvaltningsråd som väljs av bolagsstämman. Förvaltningsrådet utser styrelsen, som har minst tre medlemmar. Förvaltningsrådet skall fastställa styrelsemedlemmarnas arvode, om inte något annat bestäms i bolagsordningen. I bolagsordningen kan också bestämmas att förvaltningsrådet anställer verkställande direktören och övriga personer som hör till den högsta ledningen samt beslutar om deras löneförmåner. I fråga om förvaltningsrådets rätt att kräva sammankallande av extra bolagsstämma samt att sammankalla bolagsstämman tillämpas 8 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Styrelsemedlemmarna skall vara väl ansedda och de skall ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen skall det finnas tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet. De som skall väljas till medlemmar och suppleanter i förvaltningsrådet eller styrelsen skall ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget innan de blir valda.

11 §

Verkställande direktör

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha en verkställande direktör, som utses av styrelsen eller förvaltningsrådet så som bestäms i bolagsordningen. Beslut om utnämning och avskedande av verkställande direktören skall fattas med två tredjedels majoritet av

de avgivna rösterna. Om bolaget har en suppleant för verkställande direktören, skall på honom tillämpas vad denna lag och lagen om försäkringsbolag föreskriver om verkställande direktören. Verkställande direktören och hans suppleant skall innan de utses ges sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

Verkställande direktören och hans suppleant skall vara väl ansedda och ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning.

12 §

Särskilda behörighetsvillkor för ledningen

Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant får inte vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. Detta gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

17 §

Solvensgräns och verksamhetskapitalets minimibelopp

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags eget kapital skall motsvara minst två procent av garantibeloppet enligt 2 mom. På de villkor som vederbörande ministerium bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf

kapitallån som avses i 5 kap. lagen om aktiebolag jämföras med eget kapital.

22 §

Vinstutdelning till delägarna

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags medel får utbetalas till delägarna endast enligt vad som i denna lag, lagen om försäkringsbolag eller lagen om aktiebolag bestäms om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet, överkursfonden eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av tilläggsförmåner som sker enligt beräkningsgrunderna, med iakttagande av 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

25 §

Beviljande av lån eller ställande av säkerhet

Penninglån får beviljas en aktieägare eller innehavare av garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, en annan sammanslutning inom samma koncern som arbetspensionsförsäkringsbolaget eller inom en i 5 § 4 mom. avsedd grupp med gemensam verksamhet, en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i arbetspensionsförsäkringsbolaget eller ovan nämnda andra sammanslutning endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller penninglån till den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med en ovan avsedd person, är släkt i rätt upp- eller nedstigande led med en sådan person, med hans make eller med någon som lever under äktenskapsliknande förhållanden med personen i fråga samt den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med en sådan släkting. Säkerhet får på det sätt som vederbörande ministerium närmare bestämmer ställas endast för arbetspensionsförsäkringsbolagets egna eller ett sådant bolags

förpliktelser som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern.

---

11 kap.

Särskilda bestämmelser

33 a §

Skadeståndsskyldighet

Vad som i 17 kap. lagen om försäkringsbolag bestäms om skadeståndsskyldighet

som tillämpas på försäkringsbolag gäller också skada som förorsakats genom överträdelse av denna lag eller grunderna för lagstadgad pensionsförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1997.

Helsingfors den 23 maj 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister
Sinikka Mönkäre

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 9 § 1 och 3 mom., 11 §, 12 § 4 mom., 17 § 3 mom., 22 § 1 mom. och 25 § 1 mom. samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha ett förvaltningsråd som väljs av bolagsstämman. Förvaltningsrådet utser styrelsen, som har minst tre medlemmar.

Föreslagen lydelse

9 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha ett förvaltningsråd som väljs av bolagsstämman. Förvaltningsrådet utser styrelsen, som har minst tre medlemmar. *Förvaltningsrådet skall fastställa styrelsemedlemmarnas arvode, om inte något annat bestäms i bolagsordningen. I bolagsordningen kan också bestämmas att förvaltningsrådet anställer verkställande direktören och övriga personer som hör till den högsta ledningen samt beslutar om deras löneförmåner. I fråga om förvaltningsrådets rätt att kräva sammankallande av extra bolagsstämma samt att sammankalla bolagsstämma tillämpas 8 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.*

Styrelsemedlemmarna skall vara väl ansedda och de skall ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen skall det finnas tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet.

Styrelsemedlemmarna skall vara väl ansedda och de skall ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen skall det finnas tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet. *De som skall väljas till medlemmar och suppleanter i förvaltningsrådet eller styrelsen skall ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget innan de blir valda.*

11 §

Verkställande direktör

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha en verkställande direktör, som utses av styrelsen eller förvaltningsrådet så som bestäms i bolagsordningen. Beslut om utnämning och avskedande av verkställande direktören

11 §

Verkställande direktör

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha en verkställande direktör, som utses av styrelsen eller förvaltningsrådet så som bestäms i bolagsordningen. Beslut om utnämning och avskedande av verkställande direktören

Gällande lydelse

skall fattas med två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna. Om bolaget har en ställföreträdare för verkställande direktören (*vice verkställande direktör*), skall på honom tillämpas vad denna lag och lagen om försäkringsbolag föreskriver om verkställande direktören.

Verkställande direktören skall vara väl ansedd och ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning.

Föreslagen lydelse

skall fattas med två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna. Om bolaget har en *suppleant* för verkställande direktören, skall på honom tillämpas vad denna lag och lagen om försäkringsbolag föreskriver om verkställande direktören. *Verkställande direktören och hans suppleant skall innan de utses ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.*

Verkställande direktören och hans suppleant skall vara väl ansedda och ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning.

12 §

Särskilda behörighetsvillkor för ledningen

Den som är verkställande direktör för ett arbetspensionsförsäkringsbolag får inte vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. Detta gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag *eller hans suppleant* får inte vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. Detta gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

17 §

Solvensgräns och verksamhetskapitalets minimibelopp

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags eget

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags eget

Gällande lydelse

kapital skall motsvara minst två procent av garantibeloppet enligt 2 mom. På de villkor som vederbörande ministerium bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf sådana lån som försäkringsbolaget har upptagit och som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser jämföras med eget kapital.

22 §

Vinstutdelning till delägarna

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags medel får utbetalas till delägarna endast enligt vad denna lag eller lagen om försäkringsbolag stadgar om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av tilläggsförmåner som sker enligt beräkningsgrunderna, med iakttagande av 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstare.

Föreslagen lydelse

kapital skall motsvara minst två procent av garantibeloppet enligt 2 mom. På de villkor som vederbörande ministerium bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf *kapitallån som avses 5 kap. lagen om aktiebolag jämföras med eget kapital.*

22 §

Vinstutdelning till delägarna

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags medel får utbetalas till delägarna endast enligt vad som i denna lag, lagen om försäkringsbolag eller lagen om aktiebolag bestäms om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet, *överkursfonden* eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av tilläggsförmåner som sker enligt beräkningsgrunderna, med iakttagande av 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstare.

25 §

Beviljande av lån eller ställande av säkerhet

Penninglån får beviljas en aktieägare eller innehavare av garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, en annan sammanslutning inom samma koncern som arbetspensionsförsäkringsbolaget eller inom en i 5 § 4 mom. avsedd grupp med gemensam verksamhet, en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i arbetspensionsförsäkringsbolaget eller ovan nämnda andra sammanslutning endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller lån till den som är make eller syskon till en ovan nämnd person eller

25 §

Beviljande av lån eller ställande av säkerhet

Penninglån får beviljas en aktieägare eller innehavare av garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, en annan sammanslutning inom samma koncern som arbetspensionsförsäkringsbolaget eller inom en i 5 § 4 mom. avsedd grupp med gemensam verksamhet, en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i arbetspensionsförsäkringsbolaget eller ovan nämnda andra sammanslutning endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller *penninglån* till den som är make till *eller lever under äktenskapsliknande för-*

Gällande lydelse

med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ena är gift med den andras syskon. Säkerhet får ställas endast för ett sådant bolags förpliktelser som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern så som vederbörande ministerium närmare bestämmer.

Föreslagen lydelse

hållanden med en ovan avsedd person, är släkt i rätt upp- eller nedstigande led med en sådan person, med hans make eller med någon som lever under äktenskapsliknande förhållanden med personen i fråga samt den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med en sådan släkting. Säkerhet får på det sätt som vederbörande ministerium närmare bestämmer ställas endast för arbetspensionsförsäkringsbolagets egna eller ett sådant bolags förpliktelser som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

33 a §

Skadeståndsskyldighet

Vad som i 17 kap. lagen om försäkringsbolag bestäms om skadeståndsskyldighet som tillämpas på försäkringsbolag gäller också skada som förorsakats genom överträdelse av denna lag eller grunderna för lagstadgad pensionsförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1997.

UTKAST

Lag**om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., 9 § 1 och 3 mom., 11 §, 12 § 4 mom., 17 § 3 mom., 22 § 1 mom., 23 § 1 mom., 25 § 1 mom., rubriken för 10 kap. och 29 §, samt fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3 §, 2 kap. 2 § 1, 2 och 5 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 § 1 och 5 mom., 2 a kap., 3 kap. 1 § 2 mom., 1 a, 3, 4 och 7 §, 7 kap. 1 a § 1 och 2 mom., 2 §, 3 § 2 mom., 3 a §, 7 § 1, 3 och 4 mom., 10 kap. 2, 3 a, 4 a och 7 §, 11 kap., 12 kap. 1 § 2 mom., 4 och 5 §, 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 och 3 mom., 5 a § 2 mom., 5 b och 6 §, 16 kap. 13 § 3 mom., 16 a kap. 9 § 3 mom., 10 och 13–15 §, 16 b kap. 4 § 3 mom. samt 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

9 §

Arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha ett förvaltningsråd som väljs av bolagsstämman. Förvaltningsrådet utser styrelsen, som har minst tre medlemmar. Förvaltningsrådet skall fastställa styrelsemedlemmarnas arvode, om inte något annat bestäms i bolagsordningen. I bolagsordningen kan också bestämmas att förvaltningsrådet anställer verkställande direktören och övriga till den högsta ledningen hörande personer samt beslutar om deras löneförmåner. I fråga om förvaltningsrådets rätt att kräva sammankallande av extra bolagsstämma samt att sammankalla

bolagsstämma tillämpas 8 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag. Förvaltningsrådet får inte ges andra uppgifter än de som nämns i denna lag eller lagen om försäkringsbolag.

Styrelsemedlemmarna skall vara väl ansedda och de skall ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. I styrelsen skall det finnas tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet. De som skall väljas till medlemmar och suppleanter i förvaltningsrådet eller styrelsen skall ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget innan de blir valda. Vad som i 7 kap. 1 a § 3 och 4 mom., 3 § 1 mom. samt 4 och 5 § lagen om försäkringsbolag och i 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag bestäms om styrelsemedlemmar, suppleanter och ordförande tillämpas på motsvarande sätt på förvaltningsrådets medlemmar, suppleanter och ordförande.

11 §

Verkställande direktör

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag skall ha en verkställande direktör, som utses av styrelsen eller förvaltningsrådet så som bestäms i bolagsordningen. Beslut om utnämning och avskedande av verkställande direktören skall fattas med två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna. Om bolaget har en suppleant för verkställande direktören, skall på honom tillämpas vad denna lag och lagen om försäkringsbolag föreskriver om verkställande direktören. Verkställande direktören

och hans suppleant skall innan de utses ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

Verkställande direktören och hans suppleant skall vara väl ansedda och ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, placeringsverksamhet och företagsledning.

12 §

Särskilda behörighetsvillkor för ledningen

Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant får inte vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. Detta gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

17 §

Solvensgräns och verksamhetskapitalets minimibelopp

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags eget kapital skall motsvara minst två procent av garantibeloppet enligt 2 mom. På de villkor som vederbörande ministerium bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf kapitallån enligt 1 kap. 4 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag jämföras med eget kapital.

22 §

Vinstutdelning till delägarna

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags medel får utbetalas till delägarna endast enligt vad som i denna lag eller lagen om försäkringsbolag bestäms om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet, överkursfonden eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av tilläggsförmåner som sker enligt beräkningsgrunderna, med iakttagande av 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

23 §

Begränsningar av vinstutdelningen

Sådan vinstutdelning som avses i 12 kap. 2 § 1 mom. och 2 b § 2 mom. lagen om försäkringsbolag är förbjuden, om arbetspensionsförsäkringsbolagets eget kapital understiger minimibeloppet enligt 17 § 3 mom. Med eget kapital jämställs härvid inte sådant av arbetspensionsförsäkringsbolaget upptaget lån som avses i 17 § 3 mom.

25 §

Beviljande av lån eller ställande av säkerhet

Penninglån får beviljas en aktieägare eller innehavare av garantiandelar i ett arbetspensionsförsäkringsbolag, en annan sammanslutning inom samma koncern som arbetspensionsförsäkringsbolaget eller inom en i 5 § 4 mom. avsedd grupp med gemensam verksamhet, en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i arbetspensionsförsäkringsbolaget eller ovan nämnda andra sammanslutning endast inom gränserna för de såsom vinst utdelningsbara medel som avses i 12 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag och i denna lag och endast under förutsättning att för lånet finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsrådet, eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller penninglån till den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med en ovan avsedd person, är släkt i rätt upp- eller nedstigande led med

en sådan person, med hans make eller med någon som lever under äktenskapsliknande förhållanden med personen i fråga samt den som är make till eller lever under äktenskapsliknande förhållanden med en sådan släkting. Säkerhet får på det sätt som vederbörande ministerium närmare bestämmer ställas endast för arbetspensionsförsäkringsbolagets egna eller ett sådant bolags förpliktelser som hör till arbetspensionsförsäkringsbolagets koncern.

10 kap.

Arbetspensionsförsäkringsbolags fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning

29 §

Arbetspensionsförsäkringsbolags fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag kan med vederbörande ministeriums samtycke fusioneras med ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag, överlåta sitt försäkringsbestånd eller en del av det till ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller delas enligt vad som bestäms i lagen om försäkringsbolag. Ministeriet skall ge sitt samtycke, om en ovan avsedd åtgärd inte kränker de förmåner som försäkringarna omfattar, om den inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten och om ministeriet anser att åtgärden är motiverad med tanke på

verkställigheten av arbetspensionssystemet. Innan samtycke ges skall till ministeriet i fråga om det bolag som skall fusioneras, överlåtas eller delas lämnas in en beräkning över bolagets ansvarsskuld och täckningen av den samt över bolagets verksamhetskaptal. Ministeriet har rätt att till samtycket föga de villkor som ministeriet anser nödvändiga för att trygga de förmåner som försäkringarna omfattar eller en sund utveckling av försäkringsverksamheten.

När det gäller fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning iakttas i övrigt vad som i 16, 16 a och 16 b kap. lagen om försäkringsbolag bestäms om fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning.

Med det försäkringsbestånd som överlåts vid fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning övergår till det övertagande bolaget av de medel som enligt 21 § hör till försäkringstagarna en del som motsvarar det försäkringsbestånd som överlåts.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

33 a §

Skadeståndsskyldighet

Vad som i 17 kap. lagen om försäkringsbolag bestäms om skadeståndsskyldighet som tillämpas på försäkringsbolag gäller också skada som förorsakats genom överträdelse av denna lag eller grunderna för lagstadgad pensionsförsäkring.

MOTIVERING TILL UTKAST

I 1 § 3 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag nämns vilka bestämmelser i lagen om försäkringsbolag som inte tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. Utöver de ändringar och preciseringar som beror på ändringen av lagen om aktiebolag har det bl.a. föreslagits lagtekniska ändringar i lagen om försäkringsbolag, och samtidigt ändras kapitlens och paragrafernas ordningsföljd delvis. Vidare föreslås lagen om försäkringsbolag bli utökad med nya 16, 16 a och 16 b kap. om försäkringsbolags fusion, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning. Därför föreslås att hänvisningsbestämmelserna i paragrafen ses över för att motsvara dessa ändringar.

I 9 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag finns bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsbolagets förvaltningsråd och styrelse. Paragrafen föreslås bli ändrad för att motsvara de föreslagna bestämmelserna i 7 kap. 1 a § 3 och 4 mom., 3 § 1 mom. samt 4 och 5 § lagen om försäkringsbolag samt 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag. Dessa bestämmelser gäller kravet på ett daterat och undertecknat samtycke av dem som skall väljas till medlemmar och suppleanter, medlemmarnas mandattid, boningsort, avgång, val av styrelseordförande och förfarandet i tvistemål som skall avgöras av skiljemän.

Orden "ställföreträdare för verkställande direktören (vice verkställande direktör)" i den tredje meningen i 11 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag föreslås bli ersatta med uttrycket "suppleant för verkställande direktören", i överensstämmelse med förslaget till ändring av lagen om försäkringsbolag.

I 12 § 4 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag föreslås en sådan ändring att de särskilda behörighetsvillkor som nämns i paragrafen gäller också verkställande direktörens suppleant.

Med ett i 17 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag nämnt lån som försäkringsbolaget har upptagit och som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser avses kapitallån, om vilket bestämmelser har föreslagits i 1 kap. 4 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag. Därför föreslås orden "sådana lån som försäkringsbolaget har upptagit och som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser"

bli ersatta med uttrycket "kapitallån enligt 1 kap. 4 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag".

Eftersom bestämmelser om försäkringsbolags vinstutdelning föreslås bli fogade till lagen om försäkringsbolag och bestämmelserna i lagen om aktiebolag inte längre tillämpas till denna del, föreslås att motsvarande ändringar av hänvisningsbestämmelserna görs i 23 § 1 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

I 12 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag föreslås en bestämmelse om att ett försäkringsbolag får bevilja penninglån till i 1 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten lagen om aktiebolag avsedda personer och samfund inom bolagets närmaste krets endast inom gränserna för de såsom vinst utdelningsbara medel som avses i 12 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag och förutsatt att för lånet har ställts en betryggande säkerhet. Därför föreslås att orden "inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden" ersätts med uttrycket "inom gränserna för de såsom vinst utdelningsbara medel som avses i 12 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag och i denna lag".

Eftersom det i 16, 16 a och 16 b kap. lagen om försäkringsbolag föreslås bestämmelser om fusion av försäkringsbolag, överlåtelse av försäkringsbeståndet och delning av försäkringsbolag, föreslås att bestämmelsen om överlåtelse av försäkringsbeståndet i 29 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag kompletteras i fråga om fusion och delning av arbetspensionsförsäkringsbolag. Fusion och delning av arbetspensionsförsäkringsbolag kan, precis som överlåtelse av försäkringsbeståndet, ske endast med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och under förutsättning att den avsedda åtgärden inte kränker de förmåner som försäkringarna omfattar, inte anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten och att ministeriet anser att åtgärden är motiverad med tanke på verkställigheten av arbetspensionssystemet.

Skadeståndspåföljderna föreslås bli strukna ur lagen om försäkringsbolag till den del de gäller skada som har förorsakats genom överträdelse av försäkringsgrunderna. Dessa grunder fastställs nämligen inte längre för

livförsäkringar och skadeförsäkringar. Eftersom social- och hälsovårdsministeriet med stöd av den gällande lagen om pension för arbetstagare fortfarande fastställer försäkringsgrunderna för lagstadgad pensionsförsäkring, föreslås att en ny 33 a § om skadeståndsskyldighet skrivs in i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Eftersom

sådana bestämmelser om skadeståndsskyldighet som motsvarar lagen om försäkringsbolag helt och hållet har saknats i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, föreslås i paragrafen också en bestämmelse om skadeståndsskyldighet i det fall att skada har förorsakats genom överträdelse av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag